

Dieu et mon droit

ZATURDAG 9 JUNIJ.

Advertentie van Zes regels en daar bovenaan worden thans
f 1.00 geplaatst; meer dan Zes regels tegen 18 cents de
regel. — Voor zich advertentie wordt bovendien 25 cents
vergoed betaald. Voor groote letters betaalt men 50
procenten meer.

Wij bespreken de redevoeringen van de heeren van
Zuylen van Nyevelt en van Bosse morgen.

Verplegen slot van het Verslag van het onderzoek in de afdelingen der Kamer nopens het wetsontwerp tot regeling van het Lager en Middelbaar Onderwijs:

Op zulke gronden verlangde men van deze zijde, dat de wet of op het voorbeeld van die van 1806 de opleiding tot christelijke en maatschappelijke deugden als een hoofddoel van het lager onderwijs aanwees; of, zoo het woord *christelijk* vermeden moest worden, althans liet doorstralen, dat het godsdienstig element niet is uitgesloten. Het verbod om iets te leeren wat niet christelijke begrippen strijdt, zou reeds eenigermate bevredigen en tot geruststelling der natie strekken.

Te meer drongen deze leden op zoodanige aanvulling der wet, omdat zij zich met allen nadruk verklaren moesten tegen het denkbeeld ook van eene fakultatieve oprichting van openbare gezindheidsscholen. Zij achtten de daaruit voortvloeiende bepaling onuitvoerlijk, en indien zij uitgevoerd kon worden, hoogst verderfelijk, omdat daardoor aanleiding zou worden gegeven tot velerlei twist en tweedragt, en eene scheiding zou worden gewettigd, die zeer zeker niet in den geest der Grondwet ligt.

Het eenig wezenlijk bezwaar tegen de vermelding van het Christelijk of godsdienstig beginsel in de wet ligt, naar het oordeel dezer leden daarin, dat die vermelding krenkend zou kunnen worden geacht voor de Israëlieten. Maar de goede inligging van het openbaar lager onderwijs mogt niet in een land van drie miljoen zielen aan het belang van 70,000 Israëlieten worden opgeofferd. Voor dit deel der bevolking bestond in meer dan een opzicht behoefte aan afzonderlijke scholen, zoo als er dan ook tot nu toe bestaan. Het onderwijs in de Nederlandsche taal is niet voldoende voor de Israëlitische jeugd, die van den aanvang af ook het Hebreeuwsch moet leeren lezen en spreken. Het verschil in de Christelijke en Israëlitische feestdagen belemmert daarenboven het geven van gergeld onderwijs aan de Israëlitische kinderen op de gewone openbare scholen. Voor hen zouden dus afzonderlijke scholen van staatswege moeten worden bestemd, zoodat ook daardoor de gewone openbare school voor hen gesloten wierd; welk laatste al deze leden eene noodloos en met den milden geest onzer staatsinstellingen strijdige uitsluiting zouden achten.

III. In de derde plaats waren er verscheidene leden, die het geenszins als een gebrek in de wet beschouwden, dat daarin niet van het christelijk beginsel als grondslag van het onderwijs gewag wordt gemaakt. Deze leden erkenden gloeiend, dat onze beschaving, onze zeden op het Christendom berusten. Zij vonden zich niet voorstellen, dat het mogelijk ware, lager onderwijs te geven wat niet voortvloeit uit het Christelijk beginsel, van de hoofdwaarheden des Christendoms uitgaat. Daarin ligt ook niets verkeerds, niets berispeijks, mits slechts het geven van onderwijs voortvloeit uit het Christelijk beginsel. Maar dat beginsel belooft geene uitsluiting in de wet. De Christelijke zij heeft de natie zoo zeer beïnvloed, dat het onderwijs Christelijk zal zijn, ook dan, als de wet geheel daarvan zwijgt.

Eene uitdrukkelijke vermelding van de opleiding tot christelijke deugdbetragt als doel van het lager onderwijs, volgens deze leden, onraadzaam, omdat bij de tegenwoordige verdeling onzer maatschappij ieder aan zoodanige uitsluiting dien zin zal toekennen, die het menen met zijn bijzondere zienswijze strookt. Men zal, als ik van een christelijk beginsel spreekt, daaruit een Protestantsch of Rooms-katholiek beginsel lezen, en op zich zelve onberispeijke uitdrukking der wet zal tot het mengen van leerstellige begrippen in het onderwijs leiden. Dit nu moet met alle kracht worden geweerd. Het onderwijs heeft met bepaalde leerbegrippen van een kerkgenootschap niets gemeen. Het vermelden dier leerbegrippen op de school leidt tot het geven van onderwijs aan de ouders, die eene andere geloofsbelijdenis zijn toegedaan, en brengt onvermijdelijk de geestelijkheid met de openbare school in verband. Het een en het ander moet op benadeeling van het openbaar onderwijs, voeding van wantrouwen bij de ouders en aankweeking van twist en tweedragt uitloopen. Men kon daarbij de opmerking niet overzien, dat het koninklijk besluit van 22 Januarij 1842, ofschoon niet het doel om te bevorderen uitsluitend, verkeerdt gewerkt en de vraagstukken omtrent het openbaar onderwijs meer en meer op het kerkelijk terrein overgebragt heeft.

Sommigen dezer leden achten het betreftenswaardig, dat het groote belang van onderwijs en volksbeschaving aan godsdienst of kerkverschillen ten offer wordt gebragt. Aan die verschillen heeft, volgens hunne overtuiging, op de ondervinding hunner eigene jeugd gegrond, de zoodanigste gemengde school geene schuld. Integendeel erkennen zij niet de memorie van toelichting, dat de daadwerkelijke gemeentelijke omgang van kinderen, tot verandering der gezindten behoudende, op dezelfde school de zoodanigste eengezindheid en verdraagzaamheid tusschen de burgers van denzelfden Staat meer bevordert dan het scheiden dier kinderen naar de gezindten in afzonderlijke scholen. Desmettemin zouden enkele dezer leden er toe kunnen komen, om als een midden-term aan te nemen, dat bij de uitvoering der wet in grootere

gemeenten Protestantsche, Rooms-katholieke en Israëlitische scholen wierden gevestigd, die die karakter echter alleen verkregen ten gevolge van de geloofsbelijdenis des onderwijzers. Maar ook dan zou zoodanige schikking nooit in de wet geworteld kunnen zijn. De wetgever mag zijn onzijdig standpunt niet verlaten, en niet vergeten, dat de Staat als zoodanig op het onderscheid van geloofsbelijdenis geen acht mag slaan.

Daarbij deed men opmerken, dat het beweren onjuist schijnt, alsof hier te lande reeds openbare lagere scholen voor de Israëlitische jeugd bestaan. Het koninklijk besluit van 1 Mei 1817 heeft alleen de vestiging van godsdienstige armenscholen voor de Israëlieten gewettigd en het toekennen van rijks-subsidie aan zulke instellingen mogelijk gemaakt; doch gaat uit van het denkbeeld, dat de leerlingen dier scholen in den regel op de gewone openbare scholen maatschappelijk onderwijs zullen erlangen. Alleen voor die plaatsen, waar geene gemeentelijke armenscholen of andere hare plaats vervangende inrigtingen bestaan, kon, volgens het genoemd besluit, het lager onderwijs bij het godsdienstig Israëlitische gevoegd en in zooverre de godsdienstschool als eene openbare lagere scholen worden aangemerkt.

Als slotsom der overweging over de vraag, in deze paragraaf behandeld, kan worden vermeld, dat de meerderheid niet is ingenomen met het stelsel om het openbaar lager onderwijs in den regel uitsluitend te doen bestaan in de mededeeling van kundigheden vrij van elke poging tot aankweeking van deugd en godsvrucht, of tot het wijzen op waarheden, waaromtrent alle Christelijke gezindheden het eens zijn; en dat een zeer veel grooter aantal leden zich heeft verklaard tegen het denkbeeld, om openbare scholen toe te laten, waar het onderwijs op de leerbegrippen van een bepaald kerkgenootschap is gegrond.

Men schrijft ons:

»Vóór eenigen tijd reisde ik per schroefboot door het kanaal van Luik naar Maastricht. Aan het Nederlandsche grenskantoor kwam een der beambten aan boord en vroeg mij, of ik iets te declareren had. — Zoo veel ik weet, niets, was mijn antwoord; maar ik heb hier drie boekjes, indien daar aangifte van gedaan moet worden, ben ik er toe bereid. — Ik toonde hem drie boekjes in duo-decimo, die ik in België voor mijn eigen gebruik gekocht had. — Dat is der moeite niet waard, kreeg ik ten antwoord, en daarmee vertrok de ambtenaar. Eenige oogenblikken later verscheen een tweede. Hij deed dezelfde vraag, als de eerste, en ik gaf hetzelfde antwoord, en bijvoegde wat zijn koninkrijker mij gezegd had. Maar het scheen dat de tweede naauwgezetter was dan de eerste. Hij verzocht mij de boekjes te mogen meenemen naar het kantoor, om ze den ontvanger te toonen. Eenigen tijd daarna komt hij terug, overhandigt mij de boeken en zegt mij: de kondukteur van de boot zal u wel zeggen wat er van is.

Ik dacht niet meer aan dit voorval; maar eer ik te Maastricht aan wal stapte werd ik er nog eens aan herinnerd door den kondukteur.... — Ik heb nog eene pretentie op u. — Op mij? — Ja; ziehier de quitantie van hetgeen ik voor u aan inkomende regten betaald heb. — Ik las: aan inkomende regten voor boeken vijf centen.... Maar de quitantie was op zegel en het zegel kostte een en twintig centen. De geheele rekening bedroeg alzoo: vijf en twintig centen, namelijk vier centen aan inkomende regten en een en twintig centen aan zegel.

Ik laat aan ieder de vrijheid deze wijze van handelen te qualificeeren zoo als hij goedvindt, en verzoek alleen U Wel-Ed. aan dit schrijven een plaatsje in uw geacht dagblad te willen inruimen.

In de zitting van den gemeenteraad van eergisteren is zonder stemming goedgekeurd het voorstel tot reorganisatie der politie. Ten gevolge daarvan zullen worden benoemd 35 dienaren 1ste klasse, 35 dienaren 2de klasse en 25 dienaren 3de klasse. De bezoldigingen zullen zijn f 500, f 420 en f 360, benevens f 75 voor kleeding. Bij de behandeling van dat onderwerp is aangedrongen door het raadslid Fabius, naauwkeurig acht te geven dat de lokalen, waar sterke drank wordt verkocht, niet meer door de dienaren der politie worden bezocht dan volstrekt noodig is, en door het raadslid Cool, dat aan de nieuw aangestelden als plicht wordt opgelegd zich, zoo lang zij in dienst zijn, geheel van het gebruik van sterke drank te onthouden. De voorzitter heeft geantwoord dat men eene ruime keuze heeft uit 300 sollicitanten en dat daarbij met omzigtigheid te werk zal worden gegaan.

Wij vernemen dat twee leden der vereenigde Nederl. hoofdkommissie voor de wereldtentoonstelling zich op heden naar Parijs hebben begeven, ten einde de zaken in oogenschouw te nemen en zoo noodig met het reeds vóór de opening aldaar aanwezig lid, krachtige maatregelen te nemen in het belang der Nederl. inzenders. Laatsgemeld lid komt bij elke gelegenheid den ijver van den Nederlandschen agent, wiens taak, bij de steeds voortdurende verwarring, niet gemakkelijk is.

De *Matinée Musicale*, eergisteren door het Belgische gezelschap *St. Caecilia*, in de residentie gehouden heeft opgebracht f 1800 en het concert in de zaal *Diligentia* f 1300.

De *Köln. Zeit.* bevat het volgende:

»Keulen, 6 Junij. Heden namiddag ten 5 kwam Z. M. de Koning der Nederlanden, aan boord van zijn schoon stoomjagt, van Koblenz alhier aan, en werd aan de landingsplaats der nederlandsche stoomboot-maatschappij door den heer generaal-majoor Engels, kommandant der stad, ontvangen. Van den steiger en van alle in de haven liggende schepen wapperden feestelijk de vlaggen. De doorluchtige reiziger zal hier overnachten.

Naar wij vernemen is eergisteren morgen omstreeks 10 ure, te Nunspeet een felle brand uitgebarsten, waardoor 21 huizen, benevens het kerkgebouw der hervormde gemeente, een prooi der vlammen zijn geworden.

Bij het Departement van Binnenl. Zaken is, ten behoeve der noodlijdenden door den jongsten watersnood, ontvangen: 1°. van den heer A. U. Mooser, gepens. kapitein der artillerie te Delft, eene som van f 189,17 uitmakende het provenu van eenen bij hem uit Lausanne ontvangen, wissel groot 400 frs.; 2°. van G. M. uit Leijden, eene som van f 40.

In de zitting van den gemeenteraad van 's Hertogenbosch van 5 dezer is beraadslaagd over het voorstel tot herziening der plaatselijke belastingen. Op voorstel van den heer van Hugenholtz is besloten de beraadslagingen en eene eindbeslissing te verdagen tot dat de wetgeving zal beslist hebben over het wetsontwerp tot afschaffing van den rijks-accijns op het gemaal thans bij de Tweede Kamer aanhangig.

's GRAVENHAGE, 6 Junij. Gisteren avond heeft in de zaal *Diligentia*, het groot vokaal en instrumentaal concert plaats gehad, dat door de *Société-royale de St. Cécile* van Mechelen ten voordeele der noodlijdenden door den watersnood in ons vaderland werd gegeven. H. M. de Koningin en H. K. H. Prinses Hendrik verzeiden dit concert met I.D. tegenwoordigheid. Toen H. M. in de zaal verscheen, werd door het genootschap het volkslied aangeheven, dat met groote toejuicheling begroet werd. De zaal was in den waren zin van het woord opgepropt vol, zoodat er in de ruime zaal geene plaats meer te verkrijgen was. Er werden verschillende stukken uitgevoerd, hetzij door enkele leden van het gezelschap hetzij in koor of met orkest. Onderscheidene dier stukken hebben den algemeenen bijval in hooge mate mogen wegdragen, zoodat de uitvoerders telkenmale werden teruggeroepen en met toejuichingen overladen. De geestdrift der talrijke menigte steeg ten top toen het concert besloten werd door de uitvoering van het volkslied *Wien Nederlands bloed enz.*, welke door een der leden, ondersteund door het koor, plaats vond. Al de aanwezigen waren gedurende die uitvoering opgestaan, ten einde hunne deelneming aan dit statig einde van dit concert te doen blijken. Nadat H. M. de Koningin het gezelschap en de talrijke menigte hartelijk had begroet, werd dit deel van het feest van den dag besloten.

— Een onzer stadgenooten heeft onlangs aan Z. M. den Koning eene kleine proeve van werktuigkunde aangeboden, door hem op 70 jarigen ouderdom als uitdaging vervaardigd. Het was namelijk de heer C. G. Baesjou alhier, die in een vijftaustervastuk met de beeldtenis van koning Willem I, een tiencentsstuk met het afbeeldsel van koning Willem II en daarin weder een vijftaustervastuk met de beeldtenis van koning Willem III had weten aan te brengen, terwijl alles in elkander paste, en digt gedaan een eenvoudig vijftentwintigcentstukje vertonende. Z. M. heeft deze muntstukjes aangenomen en den hejaarden vervaardiger in een minzaam schrijven daarvoor dank gezegd.

— Naar wij vernemen is de terugkomst van Z. M. den Koning, in deze residentie, volgens alhier ontvangen berigten, vooreerst uitgesteld en zal Z. M. van Luxemburg terugkeerende, eenige plaatsen bezoeken. Men spreekt ten eerste van Maastricht.

— Z. K. H. Prins Peter van Oldenburg heeft gisteren een bezoek bij H. M. de Koningin-moeder op Soestdijk afgelegd en is in den loop van den avond van daar in het hôtel de l'Europe teruggekeerd.

ROTTERDAM, 6 Junij. Heden ochtend ten kwart voor twaalf ure arriveerde alhier per extra-spoortrein uit 's Hage, wederom getrokken door de niet vlaggen versierde locomotief Orion, het geachte Brabantsche gezelschap, dat zich gisteren ook in de residentie heeft laten hooren; na door eenige leden der kommissie ontfangen te zijn, wandelde men langs de Singels tot de ligplaats der stoomboot aan de Veerkade, aldaar wachtte het muziekkorps der dienst. schutterij, welke, terwijl het gezelschap zich aan boord begaf, muziekstukken uitvoerde; inmiddels werd wederzijds tusschen de kommissiën, onder hartelijke dankbetuiging, afscheid genomen, en toen de stoomboot zich in beweging zette, hief de sekte kopere instru-

menten van St. Cecilia het "Wien Neerlands Bloed" aan, dat door de muziek der schutterij met het Brabantse volkslied werd beantwoord; onder salutschoten van een in de nabijheid liggend vaartuig en onder herhaald driewerf hoera, het wuiven met hoeden en doeken, zoo van den wal als van de boot, vertrok de stoomboot Stad Antwerpen, om het gezelschap naar Dordrecht te voeren, alwaar het eenige uren zal vertoeven tot het geven van eene matinée musicale, van waar het met de namiddagboot Stad Rotterdam, ten 4 ure van hier vertrekkende, zich verder huiswaarts zal begeven.

De concerten van het Belgische genootschap, alleen te Rotterdam, hebben ongeveer f3000 opgebracht. (H.)

DORDRECHT, 6 Junij. Heden namiddag ten 2 ure arriveerde alhier per stoomboot de Koninklijke Belgische sociëteit St. Cecilia, met het edel doel om hier eene matinée musicale, ten behoeve der noodlijdenden door den jongsten watersnood te geven. De aankomst dier stoomboot werd met salvo's van het geschut begroet. Van de boot komende plaatste zich de sociëteit St. Cecilia, vaandel, het bestuur, de fanfare en de overige leden met het front naar de huizen. Onder het ontscheppen speelde de muziek van Euterpe, hetwelk later door de fanfare van Cecilia beantwoord werd. Daarna stelde de trein zich in beweging als volgt: offic. en onder offic. der schutterij, vaandel van Euterpe, werkende leden, vaandel St. Cecilia, directie id., de fanfare, vaandel Liedertafel, werkende leden, overige leden van St. Cecilia, detachement artillerie, den weg nemende door de in het programma bepaalde straten. Op de plaats der uitvoering gekomen, werd een groote kring gevormd; St. Cecilia hief het volkslied aan, waarop Euterpe antwoordde. Daarna hield de voorzitter van Euterpe eene zeer hartelijke toespraak tot de leden van St. Cecilia, waarop de fungerende president van die sociëteit replieerde terwijl de muziek derzelve ten slotte het "Waar kan men beter zijn?" aanhief. Onder het blazen van drie fanfares door Euterpe werden de vandenels aan het orkest geplaatst. Daarna had de uitvoering plaats door St. Cecilia van de op het programma geannonceerde stukken. De uitvoering was nitmantend te noemen, vooral als men in aanmerking neemt de driedaagsche vermoeienis door de sociëteit voor hetzelfde edele doel. Ten 5 ure is de sociëteit St. Cecilia vertrokken en in de zelfde orde uitgeleide gedaan door Euterpe, enz. (H.)

HERTOGENBOSCH, 5 Junij. Door Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden is voor de ophanden tentoonstelling ter gelegenheid van het Xde landhuishoudkundig kongres, een prijs van f250 uitgeloot. (H.)

WAALWIJK, 6 Junij. De heden alhier gehouden jaar markt heeft in alle opzichten aan de verwachting beantwoord. Bij ruimen aanbod van vee, van de handel levendig en werden veel hooger prijzen betaald, dan sedert eenigen tijd geschiedde, terwijl de handel in aardappelen à f 3, 450 de mudde, mede niet onaanzienlijk was.

ZWOLLE, 5 Junij. Namen wij, in een vorig N^o, een ons van eene geachte zijde toegezonden arti op, omtrent het vermissen van eenen brief met geldswaarde, van hier den 3 Mei naar Utrecht geadresseerd; en meldden wij later met genoegen, dat door den officier van Justitie een ijverig onderzoek naar deze zaak was ingesteld; wij bevinden ons, op nieuw, in de treurige noodzakelijkheid, gewag te maken van het vermissen van eenen brief, den 13den Mei alhier op de post bezorgd en geadresseerd naar Bassenge, bij Maastricht, waarna waren gesloten een bankbiljet groot f 25.— en twee muntbiljetten, ieder groot f 10.

Wij onthouden ons, voor alsnog, van elke verdere aanmerking en vermelden alleenlijk dit feit om er de aandacht der justitie en van allen die bij het verzenden en ongeschonden ontvangen van brieven eenig belang hebben, op te vestigen. (O. G.)

WORMERVEER, 6 Junij. Heden waren aan de markt alhier aangevoerd 25 stapels hooikaas, die allen vrij vlag werden opgeruimd. De hoogste prijs was f 23 per 50 Ned. M. Graskaas was nog niet aangevoerd.

Gisteren la Pummerend aangevoerd ruim 150 stapels. De hoogste prijs was f 23.50 per 50 Ned. M.

MAASTRICHT, 6 Junij. Eene telegrafische dépêche gisteren avond bij den kommissaris des Konings ontvangen, bevatte het geheel onverwacht bericht, dat Z. M. bij gelegenheid zijner terugreis van Luxemburg, ook Maastricht met een bezoek zal vereeren. De Koning zal, met een klein gevolg, aan het gouvernements-hotel afstappen, de burgerlijke en militaire autoriteiten ontvangen, morgen het garnizoen en de vesting in oogenchouw nemen en wellicht nog een dag meer alhier vertoeven. Heden ochtend omstreeks 10 ure vertrekt Z. M. van Coblenz, en tegen 7 ure des avonds wordt H. D. langs den Aken-Maastrichtschen spoorweg hier verwacht. De gouverneur en de leden der deputatie gaan den Koning te ontmoeten; van de publieke gebouwen en bij vele particulieren worden nationale vlaggen uitgestoken. De presidenten van onderscheidene genootschappen hebben zich in commissie verenigd, om te Slavante een feest te organiseren. De minister van oorlog, die sedert eenige dagen te Valkenburg is, zal ook morgen bij Z. M. alhier zijne opwachting komen maken. (H.)

KUIRNE, 5 Junij. De voorraad van hooi alhier is geheel tot ongemeene hooge prijzen opgeruimd. Het nieuwe gewas, dat bij de verhurigen zeer ongunstig stond, begint thans bij de gunstige weêrgesteldheid wat beter te staan. De aanzienlijke verhurigen alhier hebben gemiddeld 40 procent meer opgebracht dan in het voorleden jaar.

Men leest in de Tweede Editie van het Handelsblad: **LONDEN**, 8 Junij. Lord Panmure heeft gisteren in de zitting van het Huis der Gemeenten aangekondigd, dat de telegraaf van Varna naar Balacava is hersteld. Lord Raglan meldt, dat het bombardement van Sebastopol den 5 Junij des namiddags is hervat.

De discussie over de motie van den heer Disraeli is hervat. De heer Robuck hield een zeer oorlogszuchtige rede; de heer Sidney Herbert voerde een vredelievenden toon en de heer Bright sprak ter gunste van den vrede en tegen de regering. De verdere beraadslaging is tot heden verdaagd, als wanneer zij zou afloopen.

DANTZIG, 8 Junij. Het stoomschip Bulldog is alhier aangekomen en heeft het bericht aangebracht, dat het gros der Britsche vloot en vier Fransche schepen den 4den Junij voor Kroonstad waren geankord. De Russische vloot was onttafeld en grootendeels in de haven geborgen, met uitzondering van vier stoombooten, welke in den pas zijn gestationneerd. Er is nog niets besloten omtrent een aanval op Kroonstad. De admiraal Dundas nam met het schip *Merlin* de vestingwerken op. Men gelooft dat een aanval op die vesting zonder vrucht zou blijven, ten gevolge der groote werken, welke in den laatsten tijd zijn aangelegd.

De Engelschen hebben 15 Russische handelschepen vernield, meestal met hout beladen, die voor Kroonstad waren belast; op de andere schepen werd jacht gemaakt.

HAMBURG, 8 Junij. De burgerschap heeft heden met eene groote meerderheid de nieuwe door den senaat ontworpen en door de bondsvergadering gedgekeurde constitutie verworpen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIS, 8 Junij. De *Moniteur* deelt het rapport mede van den vice-admiraal Bruat betreffende de expeditie naar Kertch, ondernomen met den vice-admiraal Lyons, die met een zoodanig goed gevolg bekrond werd, dat de Russen in hunne verwarring, en zijnde dat aan geest tegenstand te denken was, er zelfs niet aan dachten om de gewonden te Jéni-Kalé, die aldaar van Sebastopol in de citadel gebragt waren, mede te nemen. Twee transportschepen met hout en wapenen, die door de Russen vernield en in brand gestoken waren, zijn onder andere bij die gelegenheid aan de geallieerden in handen gevallen. Voor dat de Russen Jéni-Kalé ontzield hadden, hebben zij hunne magazijnen in brand gestoken en een kruidmagazijn in de lucht doen springen; dat 33,000 kilogr. buskruid bevatte. De schok, daardoor veroorzaakt, was zoo groot, dat verscheidene huizen vernield werden en de schepen, die op 10 mijlen afstands van daar voor anker lagen, dien in geen geringe mate hebben gevoeld. In het geheel hebben de Russen aan levensmiddelen verloren: 100,000 zakken haver, 360,000 zakken graan en 100,000 zakken meel. Buitendien hebben de Russen drie stoombooten laten zinken; een dertigtal transport schepen zijn vernield en een niet minder groot getal is door de geallieerden genomen, terwijl een geschutjeterij verbrand is, waardoor een groote voorraad houtwiskers en kogels voor de Russen verloren is gegaan.

Espartero heeft aan de koningin de demissie overhandigd van de heeren Madoz, minister van finantien, Lujan, minister van openbare werken, Luzuriaga, buitenlandse zaken, Aguirre, justitie, en Santa Cruz binnenlandsche zaken. De ter frantie vervanging voorgestelde nieuwe ministers, zijn de heeren Breuil, Martinez, Zabala, Fuente en Cuelves.

De Cortes hebben den grondslag der konstitutie aangenomen, waarbij bepaald wordt, dat het koninklijk opperhoofd van den Staat, het regt heeft om het parlement, te openen en te sluiten.

ENGELAND.

LONDEN, 7 Junij. De *Morning Herald* behelst een schrijven uit Konstantinopel van 24 Mei, waarin het volgende voorkomt: "Hier zijn zeer gewichtige tijdingen uit Circassie ontvangen. In eenen den 2den dezer te Batum gehouden krijgsraad zijn zekere maatregelen door den Turkschen opperbevelhebber voorgesteld en eenstemmig goedgekeurd. Het schijnt dat de in de omstreken van Batum gelegerde Turksche troepen langs de Circassische kust trekken en na insluiting van Sudschuk-Kaleh, tegen Anapa oprukken en van daar naar de Krim zullen oversteken. Dien ten gevolge is het Turksche hoofdkwartier overgebracht naar Suchum-Kaleh, alwaar reeds eene menigte inboorlingen met hunne stamhoofden aangekomen waren. De bergbewoners beloven 40,000 man troepen voor de dienst te velde te leveren, zoodra het Turksche leger opbreekt.

De afschaffers van het gebruiken van sterken drank door het volk, hebben te Londen eene vergadering ge-

houden, waarin zij hebben betoogt, dat het gouvernement moest gedwongen worden, het voorbeeld van Noord-Amerika te volgen, namelijk het verkoopen van sterken drank te verbieden. De *Times* schijnt met die fraaijheden niet zeer ingenomen en schrijft: "Zulke proefnemingen zijn nergens gelukt. Wel heeft pater Mathew in Ierland iets uitgerigt; maar zoodra de oogenblikkelijke opgewondenheid, die door hem te vree gebragt was, overvloedig, verviel de bevolking weder in hare oude hebberlijkheden. De dronkenschap is in Ierland gelijk in Engeland in de laatste dertig jaren minder heerschend geworden, ten gevolge van de algemeene verbetering van den toestand der burger maatschappij. Niet door een enkel dwangmiddel, maar door velerlei middelen van verschillende aard en elkander ondersteunende, bestrijde men het misbruik van den sterken drank, die rijke bron van misdrijf en ellende. De verspreiding van godsdienst en volksonderwijs, de duizend heilzame invloeden eener toenemende beschaving moeten en zullen ons van die pest bevrijden, maar geen droomerijen of hersenschimmen."

DUITSCHLAND.

WEENEN, 7 Junij. De *Oesterreichische Correspondenz* verkondigt de sluiting der Weener konferentie in de volgende bewoordingen:

"In de gisteren (4 Junij) gehouden zitting der konferentie hebben de Russische gevolmagtigden het voorstel van Oostenrijk beoordeeld. De gezanten der Westersche mogendheden lieten zich niet uit, weshalve de konferentie gesloten werd. Oostenrijk streeft op de voor den vrede vastgestelde grondslagen naar eene bemiddeling."

Een door den Franschen *Moniteur* medegedeeld bericht uit Weenen zegt, dat de onderhandelingen dien dag in eene laatste bijeenkomst der gevolmagtigden gesloten verklaard zijn, daar alles wat de zending der konferentie in zich bevatte, afgehandeld was."

BERLIJN, 5 Junij. Prins Gortschakoff meldt van den 3den, dat er niets bijzonders was voorgevallen.

De vijand had zich den 30sten van Genitschek verwijderd en er bestond hoop een gedeelte van de in brand geraakte provisien te redden.

Dezelfde dag zijn eenige stoombooten der geallieerden voor een der havens in de nabijheid van Arabat verschenen en hebben aldaar een koopvaardijship, benevens eenige andere vaartuigen verbrand.

Generaal Wrangel had Arquin niet verlaten.

Volgens berichten te St. Petersburg ontvangen uit Krasnaja Goska van 31 Mei was de vijandelijke vloot bezig hare machines te stoken en de ankers te ligten.

De telegraaf van Kroonstad meldt, dat twee fregatten en twee stoombooten duidelijk in het gezigt waren.

Ten gevolge van het verbranden of laten zinken door de Engelschen van vijf prijsgemaakte koopvaardij schepen is een bevel van generaal Rudiger verschenen, waarbij aan alle schepen verboden wordt in zee te steken.

Binnen weinige dagen zal te Berlijn wellicht eene eigenaardige rechtszaak behandeld worden. In het onlangs uitgegeven eerste deel van Gervinus geschiedenis der negentiende eeuw komt eene plaats voor, waarin gezegd wordt, dat de vorstin van Diné op een kotschenpaard gezeten had. Dien ten gevolge heeft de sedert tot hertogin van Sagan behoovende vorstin zich onmiddellijk tot Z. M. den Koning gewend, en om bescherming wegens den haar aangedane laster verzocht. De inbeslagneming van het werk van Gervinus werd voorgesteld, de regtskundige raadsleden der kroon schijnen dit echter onuitvoerbaar te hebben geacht, en het zal aan de hertogin overgelaten blijven, of zij zich, wanneer zij daartoe lust gevoelt, met eene klacht wegens laster tot de wettige regtbank wil wenden.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 6 Junij.

GETROUWD (3 Junij): P. J. Janßen met G. D. Gompert; L. J. Lion met M. A. Danéla.

BEVALLEN (3 Junij): M. A. Reese, geb. Carp, Z. J. E. de Graaf, geb. P. J. J. J. (4 Junij): J. O. Schot, geb. Schoon, D. J. den Ouden, geb. Esser, D.

OVERLEDEN (3 Junij): C. E. Gunther, geb. Schuman, 47 j. J. G. J. Dieker, 69 j. — (5 Junij): I. H. A. Backer.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 7 Junij. Belg. leen 2½ pc. 53½. Obligatien 3 pc. —; id. 4½ pc. 9½; Spanje 1—3 pc. 17½; binnenl. 3 pc. 30½; binnenl. 5 pc. —; Oostenrijk Metallien 5 pc. 64.

PARIS, 7 Junij. Fransche 4½ pc. 94.—; 3 pc. 69.15; 3 pc. Spanje 31½; id. 1 pc. 18½; 3 pc. Met. —; Rom. Leen. 83.

MADRID, 6 Junij. 3 pc. Schuld 32; id. 2 pc. 12.

LONDEN, 7 Junij. Consols 9½; 3 pc. Spanje buitenl. 38; 1 pc. dito 18½; Comité-Bewijzen 4; Passive 3½; 3 pc. Rusl. 100; 4½ pc. dito 89½; 4 pc. Holl. 95; 2½ pc. id. 64½; 5 pc. S. R. d. 86½; Brazilië 100; 4½ pc. Peru 69; Grep. ult. 64½; id. werk. 17; 3 pc. Mexiko 22½; 4 pc. Portugal 43; Turkije —; Ecuador —; Wissel op Amst. —.

BERLIJN, 7 Junij. 3½ pc. Pruisische Staatschuld —; 4½ pc. Rusland —; 5 pc. 97½; Wissel op Londen 2½ m. 47½; Parijs 78½; Amst. 130½; Weenen —; Petersburg 100.

